ความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์)

A STUDY OF SATISFACTION WITH LEARNING ENGLISH OF UPPER PRIMARY SCHOOL STUDENTS WAT OMNOI SCHOOL (MITR KRU RAT RANGSAN)

สุพรรณี เจริญวงค์[1], พระครูปลัด ประสิทธิ์ ปสิทฺโธ[2]
Supannee Charoenwong[1], Phrakrooplad Phrasit Pasiddho[2]
คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
Bachelor of Education (Teaching English)
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY, SIRINTHORN CAMPUS.
Corresponding Author’s Email: entrance56@gmail.com
Corresponding Author’s Email: ferncharoenwong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) 2. ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 185 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเกรจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยรวมทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.82) แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน และด้านวิธีการสอนและกิจกรรม ด้านการวัดการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.97, $\bar{x}$ =3.72 และ $\bar{x}$ =3.29, ตามลำดับ) สำหรับการวิเคราะห์ เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ จำแนกตามสถานภาพ อายุ และอาชีพของผู้ปกครอง ที่ศึกษา พบว่า นักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามห้อง พบว่า มีพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .834

คำสำคัญ: 1. พฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษ; 2. นักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์)

Abstract:

The purposes of this research were: 1. To study the level of satisfaction with learning English. of students at Wat Omnoi School (Mitkhru Ratrangsan) 2. To compare the satisfaction with learning English. of students at Wat Omnoi School (Mitkru Rat Rangsan) classified by personal factors when classified by individual factors The sample was 185/person by using the random sampling method by the open table method of Gracie and Morgan (Krejcie & Morgan). The tool used in the research was a questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), one-way analysis of variance (ANOVA).

The main findings of the study indicated that: Wat Omnoi School students (Mitkhru Ratrangsan) were satisfied with learning English. Overall, the mean was often at the level of practice ($\bar{x}$ =3.82), separated by aspect. in the field of measurement, measurement, evaluation There was a mean at the frequent practice level ($\bar{x}$ =3.97, $\bar{x}$ =3.72 and $\bar{x}$ =3.29, respectively) for the analysis. Compare the level of English learning behavior. Classified by status, age and occupation of the parents studied. It was found that Wat Om Noi School students (Mitkhru Ratrangsan) is no different. But when classifying by year of study, it was found that there were different English learning behaviors at the statistical significance level of .834.

Keywords: 1. English learning behavior 2. Wat Omnoi School students (Mitr Kru Rat Rangsan)

1. บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทุนทางภาษาถือเป็นสิ่งสำคัญที่ สามารถเป็นประตูเปิดทางสู่การพัฒนาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ระหว่าง ประเทศ การพัฒนาเยาวชนไทยให้มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาเป็นสิ่งสำคัญที่ระบบ การศึกษาทุกระดับควรตระหนักและการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทและใกล้ตัวเรามากขึ้นและเกี่ยวข้องในทุกแขนงอาชีพ ปัจจุบันการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษของผู้เรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในประเทศไทยอยู่ในบริบทของการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (Teaching English as a Foreign Language) นักเรียนมีโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษน้อยใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะในห้องเรียนชั่วโมงฝึกการสนทนา หรือแทบจะไม่มีโอกาสพบปะสื่อสารกับชาวต่างชาติ อีกทั้งสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการฝึกฝนการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ปัจจัย ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนในทุกระดับไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนแบบแนวการสื่อสาร(Communicative Language Teaching-CLT) ก็เป็นอีกหนึ่งแนวทางในปัจจุบันที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่มีสิ่งแวดล้อมใช้ภาษาที่หนึ่งไม่ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสังคม (Non English Speaking Country) อย่างเช่นประเทศไทย (Nunan, 1991: 31) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการ สอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเน้นการสอนเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) โดยมุ่งเน้น พัฒนาทักษะทั้ง 4 ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนซึ่งทักษะการฟังและการพูดเป็นทักษะที่ถูกให้ความสำคัญมากที่สุดเนื่องจากต้องใช้มากที่สุด อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ประกาศ ณ วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2557) โดยให้ปรับ จุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) โดยปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์ มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจาก การฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับบทบาท ของผู้เรียนตามแนว CLT ผู้เรียนคือผู้ปรึกษา (negotiator) และครูคือผู้ดำเนินการ (organizer, facilitator) เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรม ผู้แนะนำหรือแนะแนว (guide) การจัดการเรียนการ สอนตามแนวการสื่อสารนั้นการเรียนรู้เกิดจากการปรึกษาหารือในกลุ่มผู้เรียน (Brown, 2001) นอกจากนี้การการสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียนและสร้างทัศนะคติที่ดีต่อการเรียน อังกฤษสามารถส่งผลต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษได้เช่นกัน (รมัยภรณ์ สุขเกษม, 2553: 1) ได้

กล่าวไว้ว่า ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษของ ผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการฟังพูดภาษาอังกฤษจากการศึกษาวิธีสอนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัย พบว่าวิธีการสอนที่น่าสนใจซึ่งสามารถฝึกผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษได้ เป็นอย่างดี คือ วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เพราะวิธีเก่า ๆ ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่าง คล่องแคล่ว นอกจากนี้การสอนภาษาควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติดังที่ (รมัยภรณ์ สุขเกษม, 2553: 1) ได้กล่าวว่าการสอนภาษาอังกฤษที่ควบคู่ไปกับ กิจกรรมทางภาษาเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในวิชาที่เรียนก็มีความสำคัญด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะการเสริมแรงบวก สามารถนำไปใช้ได้ในสถานการณ์ทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมแรงบวก ในลักษณะที่เป็นภาษาพูดหรือภาษาท่าทาง ได้แก่ คำชมเชย การยิ้ม การให้ความสนใจ การยอมรับ ซึ่งวิธีการเสริมแรงบวก ควรให้ทันทีที่นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ การเรียนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์ การเรียนภาษาอังกฤษมักจะมีทัศนะคติไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษทั้งนี้มิเนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ เช่น เทคนิค การสอน สิ่งแวดล้อม และตัวนักนักเรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ด้วยเหตุนี้การเปลี่ยนวิธีการสอนโดย เน้นแนวการสอนภาษา เพื่อการสื่อสารเป็นแนวทางหนึ่งที่ผู้สอนสามารถทำได้

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อจะ ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางและประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตร วิธีการสอนให้ ทันสมัยต่อสถานการณ์โลกได้ รวมถึงการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์)

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลกระทุ่มแบน อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 185 คน (สถิตินักเรียน ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลกระทุ่มแบน อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 123 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลกระทุ่มแบน อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2565

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประถมศึกษาปีที่ 4/1	39	26
ประถมศึกษาปีที่ 4/2	38	24
ประถมศึกษาปีที่ 4/3	38	24
ประถมศึกษาปีที่ 4/4	40	26
ประถมศึกษาปีที่ 4/5	37	23
รวม	**185**	**123**

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1. เพศ 2. สถานภาพ 3. อาชีพของผู้ปกครอง และ 4. รายได้ของผู้ปกครอง

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้รับการออกแบบให้มีความเหมาะสม โดยผ่านการทดสอบแล้วว่าแบบสอบถามนั้นมีเนื้อหาที่สามารถเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำแนกตามเพศ สถานภาพของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้เพียง 1 ข้อเท่านั้น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อผู้สอน ผู้วิจัยได้พัฒนาและสร้างขึ้นตามเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การตั้งคำถามโดยใช้มาตรวัดแบบเครื่องมือประเภทมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นแบบ 5 ระดับ (Likert Scale) ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ระดับความพึงพอใจ	ระดับคะแนน
5	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับ มากที่สุด
4	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับ มาก
3	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับ ปานกลาง
2	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับ น้อย
1	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดลำดับคะแนนเฉลี่ยความเห็น ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยในการแปลผล ซึ่งผลจากการคำนวณโดยใช้สูตรการหาความกว้างอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยความเห็น ได้เกณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 3 เกณฑ์การแปลผลของค่าเฉลี่ยคะแนนในระดับต่าง ๆ

ระดับคะแนนเฉลี่ย	แปลผล
4.21 – 5.00	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมาก
2.61 – 3.40	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับน้อย
1.00 – 1.80	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับน้อยที่สุด

3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างโดยผู้วิจัย โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (Pilot Test) เพื่อปรับปรุงเนื้อหาในส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจ รวมถึงมีการตรวจสอบความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม ซึ่งสามารถหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นที่ยอมรับคือได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 ซึ่งใช้กับแบบสอบถามแบบ Likert 5 ระดับ ใน 3 ด้าน คือ 1. ความพึงพอใจด้านผู้สอน 2. ความพึงพอใจด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3. ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3.4.2 นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective congruence: IOC) (สุวิมล ติรกานันท์, 2549: 139 อ้างถึงใน ประยูร อิ่มสวาสดิ์, 2552: 74) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

3.4.3 นำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) เกณฑ์การตัดสิน IOC ที่มีค่าตั้งแต่ .66 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือตามเนื้อหานั้น แสดงว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามโดยจะนำแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาข้อมูลที่มีผู้รวบรวมและจัดทำไว้แล้ว เช่น งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความ และข้อมูลจากการค้นหาทางอินเทอร์เน็ต รวมถึงจากผู้ใช้งานอุปกรณ์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบแบบสอบถามต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับ เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่สุดเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป และลงรหัสข้อมูล โดยการกำหนดตัวเลขให้กับคำตอบที่ได้รับ เพื่อความสะดวกในการประมวลผล และทำการป้อนข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้นใช้โปรกรมทางสถิติสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยอธิบายและนำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ระดับค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล

3.6.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) เป็นการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในการทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่ม ได้แก่ t – test และกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-Way Analysis of Variance ANOVA) เป็นค่านัยสำคัญทางสถิติและเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe’s method) ต่อไป

4. ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับ ของระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวม

ความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้สอน	4.42	0.46	มากที่สุด
2. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	4.43	0.35	มากที่สุด
3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	4.32	0.46	มากที่สุด
รวม	**4.33**	**0.29**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.33, S.D.=0.29) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}$=4.43, S.D.=0.35) (2) ด้านผู้สอน ($\bar{X}$=4.42, S.D.=0.46) และ (3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X}$=4.32, S.D.=0.46) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจ ต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า

2.1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรคราษฎร์รังสรรค์) ที่มีสถานะภาพทางครอบครัว แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน

2.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีรายได้ผู้ปกครองต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกัน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความเป็นหญิง ความเป็นชาย ที่ถูกกำหนดโดยสรีระหรือความประสงค์ของเจ้าของสรีระนั้น ไม่ได้เป็นสิ่งที่กำหนดให้บุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้น เพศจึงไม่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา จันทร์พราหมณ์ (2563: 316) ศึกษาเรื่องความต้องการและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี พบว่า เพศมีผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการและความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรรณี แก่นสิงห์ (2563) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษและการนำทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ ที่สอนโดยครูชาวต่างชาติ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 โรงเรียนวรรัตน์ศึกษา ตลิ่งชัน จำแนกตามเพศ มีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 การวิจัยของ กรธนวัฒน์ วุฒิญาณ (2562: 330) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจการเรียนภาษาอังกฤษแบบออนไลน์ผ่านทางโปรแกรม Skype ของนักเรียนในสถาบันสอนภาษา ECC พบว่า เพศหญิงมีผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษผ่านการใช้โปรแกรม Skype สูงกว่า กลุ่มผู้ใช้บริการเพศชาย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และงานวิจัยของ ศิริพร โชตะนา (2563: ง) เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลชลราษฎร์นุเคราะห์ สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า เพศของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีสถานะภาพของครอบครัวต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกัน พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครู

ราษฎร์รังสรรค์) ที่มีสถานะภาพของครอบครัวต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากว่า สถานะภาพของครอบครัวคือการอยู่กับพ่อ กับแม่ กับผู้ที่เลี้ยงมา การอยู่คนเดียว ไร้ซึ่งญาติพี่น้อง หรือแยกออกไปเผชิญโลกเพียงลำพัง อยู่กับครอบครัว ได้แก่ อยู่กับสามี อยู่กับภรรยา และบุตร สิ่งเหล่านี้ไม่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่คนทั่วโลกส่วนใหญ่ได้ใช้ในการสื่อสาร ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใด ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วฤณดา ทองเนื้อสุก (2563: ง) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการคอร์สเรียนภาษาอังกฤษออนไลน์ พบว่า สถานภาพของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการคอร์สเรียนภาษาอังกฤษออนไลน์ ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภารัตน์ ธิติศุภกุล (2562: 245) เรื่องปัจจัยที่สงผลต่อผลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพของครอบครัวส่งผลทางบวกต่อผลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการวิจัยของ สรายุทธ เพชรซีก (2563: 4) เรื่องปัจจัยทางครอบครัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น: ศึกษากรณีโรงเรียนประสาทวิทยา เขตมีนบุรี กรงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกัน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน เพราะการประกอบการอาชีพ หรืองานที่ใช้วิชาชีพหรืองานอื่น ๆ ซึ่งบุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำอยู่ ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนไม่ได้ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในกลุ่มภาษาเจอร์แมนิกตะวันตก ประชากรส่วนใหญ่ในหลายประเทศ พูดภาษาอังกฤษมากที่สุดเป็นอันดับสามของโลก จึงเป็นภาษาที่จำเป็นต้องเรียนรู้ ไม่ว่าผู้ปกครองจะประกอบอาชีพใดก็ตาม ก็จำเป็นต้องส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร โชตะนา (2563: ง) เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลชลราษฎร์นุเคราะห์ สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า อาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพรับราชการมีความพึงพอใจมากกว่าอาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพค้าขาย

5.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีรายได้ของผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกัน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ที่มีรายได้ผู้ปกครองต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากว่า รายได้เป็นผลตอบแทนหรือสิ่งที่ได้มาจากการขายสินค้าและบริการในรูปของเงินสดหรือสิ่งเทียบเท่าเงินสด และรายได้ที่เกิดจากการสนับสนุนขององค์กรภาครัฐ หรือได้มาจากการบริจาคโดยบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองของนักเรียนได้รับมาและนำมาใช้สอยในบ้าน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ร่วมในการใช้จ่ายและได้รับการส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษจากรายได้ที่ผู้ปกครองได้รับมา เพราะฉะนั้น ไม่ได้รายได้จะมากหรือน้อยเพียงใด เป็นเพียงปัจจัยเพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวัน จังไม่สามารถส่งผลต่อระดับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร โชตะนา (2563: ง) เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลชลราษฎร์นุเคราะห์ สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า รายได้ของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. สรุป

1. ด้านผู้สอน พบว่า การสอนคือ กิจกรรมของบุคคล เพื่อใช้ในการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมนั้นจะต้องเป็นไปตามหลักการและเหตุผลที่วางไว้ กิจกรรมที่สำคัญในการสอนมี 4 ด้าน ได้แก่ด้านหลักสูตร ด้านการสอน ด้านการวัดผล และด้านการประเมินผลการสอน และประโยชน์ต่อการนำมาประยุกต์สื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ เน้นการฝึกปฏิบัติทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน

2. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความพร้อมในเรื่องของการวางแผนการในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักศึกษาในชั้นเรียน การจัดปัจจัยทรัพยากรในการสนับสนุนด้านการเรียนรวมถึงศักยภาพของครูผู้สอน โดยครูต้องมีประสบการณ์ในการสอนและมีความเชี่ยวชาญหรือจบการศึกษาในสาขานั้นโดยตรง

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า

3.1 พุทธิพิสัย (cognitive domain) ได้แก่ข้อมูลสารสนเทศ หลักฐานต่าง ๆ ที่แสดงถึงความสามารถด้านสติปัญญา 6 ด้าน คือ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ โดยพฤติกรรมที่สะท้อนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ การบอกเล่า อธิบาย หรือเขียนแสดงความคิดรวบยอดโดยการตอบคำถาม

3.2 จิตพิสัย (affective domain) ได้แก่พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลผู้ที่จะทำการวัดผลด้านนี้จึงควรทำความเข้าใจกับธรรมชาติของการวัดก่อน

3.2.1 การวัดด้านจิตพิสัยเป็นการวัดทางอ้อม การวัดด้านอารมณ์ และความรู้สึกของบุคคลไม่สามารถวัดได้โดยตรงจากประสาทสัมผัสทั้ง 5

3.2.2 คุณลักษณะด้านจิตพิสัย มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความสนใจ เจตคติ เป็นต้น

3.2.3 การวัดด้านจิตพิสัยมีความคลาดเคลื่อนได้ง่าย

3.2.4 การวัดด้านจิตพิสัยไม่มีถูกไม่มีผิด

3.2.5 การวัดด้านจิตพิสัยมีวิธีการวัดได้ 2 แบบได้แก่ประเมินตนเองและประเมินโดยผู้อื่น

3.2.6 การวัดด้านจิตพิสัยต้องใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขให้พูดถูกวัดตอบ

3.2.7 การวัดด้านจิตพิสัย ผู้ตอบสามารถบิดเบือนหรือหลอกผู้ทำได้

3.2.8 พฤติกรรมการแสดงออกของคุณลักษณะด้านจิตพิสัย มีทิศทางการแสดงออกได้ 2 ทาง ในทางตรงกันข้าม เช่น รัก-เกลียด

3.3 ทักษะพิสัย (psychomotor domain) เป็นการวัดที่ให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติให้ดู โดยใช้ความสามารถทางสมองหรือทางกายหรือทั้ง 2 อย่างก็ได้ เพื่อให้ผู้สอนได้ตัดสินระดับความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียนว่า มีความถูกต้องในกระบวนการปฏิบัติหรือไม่

7. ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดมากขึ้น

2. ควรศึกษาวิจัยความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนอื่น ๆ หรือเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น ๆ

8. References

กาญจนา อรุณสุขรุจี. (2546). ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร. อำเภอ ไชยปราการ จังหวดเชียงใหม่.

กิติมา ปรีดีดิลก. (2539). ทฤษฎีบริหารองค์กร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ฉัตรชัย คงสุข (2535). ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของแผนกคลังพัสดุ. ฝ่ายภัตตาคารและโภชนาการภายในประเทศบริษัทการบินไทย จำกัด.

เทพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. (2540). พฤติกรรมองค์การ. (พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง.). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

นภารัตน์ เสือจงพรู. (2544). ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบและความสุขที่มี. ความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน. กรุงเทพฯ

*ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาบริหารงานบุคคล.*กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นามี. บุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์ .

พิทักษ์ ตรุษทิม. (2538). ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของ. กรุงเทพมหานคร.

วิชัย เหลืองธรรมชาติ. (2531). ความพึงพอใจและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมใหม่ของประชากร. ในหมู่บ้านอพยพ โครงการเขื่อนรัชชประภา (เชี่ยวหลาน) จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

สุเทพ พานิชพันธุ . (2541). ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและ. ระบบการผลิตการเกษตร. จังหวัดอุบลราชธานี.

Hornby, A. F. (2000). Advance learner's dictionary. (6th ed.). London, England: Oxford. University.

*Quirk, R. (1987). Longman Dictionary of Contemporary English***.** London: Richard Clay. Vroom, V. H. (1990).

Wolman, Benjamin B. (1973). Dictionary of Behavioral Science. Van Nostrand: Reingeld Company.